

Mens en Wereld

UITGAVE VAN HET HUMANISTISCH VERBOND

Versijnt maandelijks — 27 Januari 1947, 2e jrg. Nr. 1

RED.: ADR. VAN OSTADELAAN 147, UTRECHT - ADMIN.: CENTRAAL BUREAU HUM. VERBOND, WEERDSINGEL O.Z. 80, UTRECHT

DE HUMANIST IN KANTOOR EN WERKPLAATS

Na Wereldoorlog II heeft ook ons land kennis gemaakt met het moderne verschijnsel van het wetenschappelijk onderzoek naar de publieke opinie. In de democratische landen is immers de macht van deze opinie zo groot gebleken, dat een nauwkeurige peiling van bijzonder belang wordt. Want hoe enorm ook de invloed is van pers en radio en bioscoop, deze machten maken de publieke opinie zeker niet alleen. Zij komt ook langs andere wegen tot stand en wie daarover nadenkt, ontdekt al spoedig dat de enkele mens daarbij toch een grotere rol speelt, dan hij oorspronkelijk dacht.

De grote massa der mensen valt dagelijks enkele uren uiteen in werkkringen. Dat zijn uiteraard productie-kringen: fabriek, werkplaats, kantoor, laboratorium, enz. Maar het zijn tegelijkertijd kringen van menselijk contact. Elk mens is daarin een klein deeltje, dat ertoe bijdraagt of het geheel „als los zand aan elkaar hangt” dan wel een bepaalde verbondenheid vertoont, in slome rust is dan wel in gisting. Elk mens is er bovendien een klein middelpunt. Er gaat, of hij wil of niet, invloed van hem uit, ten goede of ten kwade: door zijn houding, zijn karakter, zijn woord. Wij zijn maar al te zeer geneigd te denken dat ons persoontje er niets toe doet. Maar hoe dikwijls zijn wij niet in de gelegenheid te bemerken dat een woord van ons, een gebaar, een blik, de mens naast ons beïnvloed heeft, hem een laatste duwtje gaf dat hij nodig had, een vage gedachte in hem tot helderheid bracht, een weifeling beëindigde, een keuze deed rijpen!

De werkring is een bron van de publieke opinie. Laten wij ons niet vergissen in de macht van het gekanker en van het dikwijls zo voze radicalisme om ons heen. Zeker, het is het gekanker der weerlozen, die er alleen maar naar verlangen elke verantwoordelijkheid van zich af te schuiven. En het is het radicalisme der redelozen, te vinden van hoog tot laag in de maatschappij. Hoor hoe ze spreken: „Ze moesten die kerels allemaal.....”; en „Opsluiten is er nog te goed voor, ophangen moesten ze ze”. Maar wat een macht is dat! Verbaast ge u nog over de machteloosheid en de kleinheid der zgn. grote politiek? Over de zwakheid van christendom en humanisme? Het leven immers drijft elke dag tot keuze, beslissingen, maatregelen. Er moet gehandeld worden. Het resultaat is daarom dikwijls zo teleurstellend. Hoe kan het ook anders!

Hoe? Wat een vraag! De werkelijkheid wijst hier overduidelijk de weg. Ieder weet, dat de mensen, waarmee hij in zijn werkring dagelijks te maken heeft en die in al hun eenvoud vaste grond onder hun voeten hebben, *niet* behoren tot de kankeraars en de quasi stoere kerels. Zij begrijpen dat de dingen van de dag, die de aandacht hebben, dingen van de mens zijn in de eerste plaats. Probeer die dingen niet te ontlopen door af te geven op „ze”. Ge ontkomt uw schaduw niet. Ook niet door een schijnvertoon van kracht, die met de mens geen rekening houdt. De dingen van de dag richten zich altijd tot ieder van ons met de vraag: hoe denkt gij over de mens en het menselijke leven? Wat zijn uw uitgangspunten? Of het nu gaat over lonen en prijzen, Duitsland en Indonesië, bureau-cratie of distributie, textielpunten of zwarte handel, altijd zal

de manier waarop u reageert in het gesprek bepaald worden door uw houding tegenover het leven. Zien we geen uitweg, is alles te moeilijk, weten we niet meer hoe we gaan of staan? Of is er vastheid, zekerheid, rust en bezinning? Dat zijn allemaal dingen, van zo oneindig groot belang in ons dagelijks werk.

Wie het zo ziet, beseft dat onze beginselverklaring geen abstract ding is. Het is een grondslag van ons handelen en spreken. Het leeft door ons. Het humanisme, dat zijn wij. Dat is niet een boek, een wijsgeer, een mooie gedachte, een vriendelijke vaagheid achter in ons hoofd! Het is actief en weerbaar in en door ons. In onze dagelijkse werkring. Wees in alle bescheidenheid krachtig overtuigd van uw aandeel in de vorming van de publieke opinie, door het menselijk contact, dat gij hebt tijdens uw werk. Daarin openbaart zich de macht van het humanisme immers het sterkst.

B. C.

CONGRES 1947.

22 en 23 Maart te Utrecht, Gebouw Kunsten en Wetenschappen, Mariaplaats.

Zaterdag 22 Maart.

- 15—16 uur. Aanmelding.
16—18.30 uur. 1. Opening en mededelingen.
2. Notulen en ingekomen stukken.
3. Verslag van de secretaris.
4. Financieel verslag (bijlage I).
18.30—20 uur. Maaltijd (brood meebrengen).
20—22 uur. Inleiding en discussie over bijbelonderwijs.

Zondag 23 Maart.

- 10.30—12.30 uur. Bezinningsbijeenkomst.
12.30—14 uur. Gemeenschappelijke maaltijd.
14—16 uur. 5. Zomerwerk.
6. Begroting en verkiezing kascommissie (bijlage II).
7. Bestuursverkiezing en overdracht.
8. Rondvraag en sluiting.

NOG WACHTEN ER PROPAGANDAKRANTEN
OP VERSPREIDING DOOR U.

STOP ER 10 IN DE BUSSEN VAN UW BUREN
EN KENNISSEN. HET IS EEN KLEIN WERKJE
VAN ENKELE MINUTEN!

DE BETEKENIS VAN ONS ONDERWIJSRAPPORT

Er is over dit rapport sinds zijn publicatie in onze eigen kringen nogal wat te doen geweest. Zowel binnen als buiten het Verbond is er kritiek uitgeoefend door mensen, die meenden, dat het humanistische principe er door in gevaar gebracht werd. Nu het rapport op ons a.s. congres een punt van discussie zal uitmaken, is het misschien niet onwenselijk de hoofdstrekking van deze studie nog eens duidelijk te doen uitkomen. Daarbij zullen we allerlei kwesties van paedagogische aard — hoewel geenszins onbelangrijk — voorlopig buiten beschouwing laten, al mag worden opgemerkt, dat het rapport is opgesteld door een commissie van onderwijsdeskundigen, zowel van het lager- als van het middelbaar onderwijs, bij het gewone en bij het Montessoristelsel, uit de onderwijspraktijk en uit de overheidsdienst. Het hoeft ons dan ook niet te verbazen, wanneer „Volksonderwijs” (Nov. 1946) schrijft: „Wij zijn Commissie en Hoofdbestuur van dit Verbond erkentelijk voor dit belangwekkend rapport, dat ook ten aanzien van het middelbaar en voorbereidend hoger onderwijs met belangrijke suggesties komt.”

Maar nu ter zake: Wat is de strekking van dit rapport? Zoals men weet bestaat er alom een bijna onweerstaanbare drang om bijbelonderwijs op de openbare school in te voeren als gewoon schoolvak, eventueel door godsdienstleraren te geven; soms spreekt men zelfs van godsdienstonderwijs. Daartegenover stelt het rapport vast, dat het godsdienstonderwijs ook in de toekomst gegeven zal moeten worden op de voet als waarop daartoe tot dusver gelegenheid is gegeven (stelling 6). Dit standpunt is inmiddels ook door de Nederlandse Onderwijzers-Vereniging ingenomen. Het rapport wijst verder speciaal bijbelonderwijs af, en meent dat (uiteraard daarvoor geschikte) bijbelse verhalen in het onderwijs van de gewone klasse-onderwijzer tot hun recht moeten komen, maar dan ook zinrijke verhalen uit andere, ook niet-christelijke culturen (stelling 7). Daarmee wordt voorzien in de soms inderdaad bezwaarlijke onwetendheid van de leerlingen omtrent sommige belangrijke bijbelse voorstellingen, zonder dat de kennisneming daarvan een eenzijdig karakter krijgt. Voor de middelbare school wordt deze onderwijsstaak volgens de voorstellen van het rapport uitgebreid tot het bijbrengen van enige kennis van de godsdienstige, religieuze en humanistische levensbeschouwingen in een afzonderlijk lesuur.

Natuurlijk zal geen leerkracht zijn persoonlijke voorkeur geheel kunnen uitschakelen — evenmin bijvoorbeeld als bij het geschiedenisonderwijs — maar deze bijzondere neigingen heffen elkaar in het groot gezien weer op en bovendien dient alle openbare onderwijs volgens art. 42 lid 2 zich te onthouden „van iets te leren, te doen of toe te laten wat strijdig is met den eerbied, verschuldigd aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden”. Het is logisch onder godsdienstige begrippen ook de humanistische opvatting daaromtrent te verstaan, en het rapport gaat nog verder met een nieuwe (maar noodzakelijke) eis, dat de mening van andersdenkenden niet alleen geëerbiedigd dient te worden door het openbare onderwijs,

DE RAGEBOL

Bederf van het volksleven.

Terwijl allerwegen geijverd wordt de vele tienduizenden uit de steden gelegenheid te bieden op een menswaardige wijze hun vrije tijd en vacaties te besteden door de inrichting van wijkgebouwen, clubhuizen, jeugdherbergen, sportcentra, kampeerhuizen, kampeerterreinen en natuurvriendenhuizen, bedreigt op het ogenblik de zgn. vermaaksindustrie het werk der volksofvoeding op ernstige wijze. Zij is er nl. op uit om in de zomer ergens buiten vermakelijkheidscentra op te richten, d.w.z. gelegenheden, waar men zijn vakantie kan doorbrengen in de sfeer van dancing en kermis. Het wordt een combinatie van kamp, lunapark en dansvloer, waar men constant door luidspreker en massaregie wordt bezig gehouden in een rusteloos tempo van steeds nieuwe vermakelijkheden, ten bate van de exploitanten, ten verdere van een gezond volksleven, dat alle natuurlijke ontspanning gaat ontberen. Het valt te vrezen, dat vele kleine gemeenten voor de verleiding der grote inkomsten zullen bezwijken. Reeds zijn concessies door exploitanten aangezegd. De N.J.G. heeft daarbij protest aangekend, een protest, waarmee wij hecht instemmen, in de hoop, dat de overheid hier haar taak als opvoedster zal begrijpen!

doch evenzeer door het bijzonder onderwijs, waaraan nog wel eens iets hapert (stelling 3).

Bovendien komt het rapport met klem op voor de „volstreckte gelijkberechtiging van het humanisme en van het humanistische volksdeel met resp. andere levensbeschouwingen en levensbeschouwelijk anders georiënteerde volksdelen.” Het eist tegelijk een zodanige organisatie van het onderwijs, dat aard en karakter van het openbaar onderwijs niet door andersdenkenden in gevaar kunnen worden gebracht. (Stelling 2). Tenslotte (d.w.z. in werkelijkheid in de aanvang) komt het op grond van het universele karakter van het openbare onderwijs uitdrukkelijk voor dit onderwijs op (stelling 1), omdat humanisten „in de algemeen-toegankelijkheid van de openbare school een groot goed zien. (Stelling 5). Gegeven dit alles hoeft het ons niet te verbazen, dat in het bovengeciteerde nummer van „Volksonderwijs” dan ook geconstateerd wordt: „Gelijk men zal begrepen hebben, heeft het Humanistisch Verbond een belangrijke bijdrage geleverd voor de verdediging van de positie van de Openbare school.” Moge deze vaststelling als uitgangspunt genomen worden bij de ongetwijfeld belangwekkende discussies, die op het a.s. congres aan dit rapport gewijd zullen worden.

B. C.

HET VERBOND LEEFT DOOR ALLE LEDEN. OOK HET CONGRES!

Nieuwjaarsrede Minister-President.

Eén der belangrijkste passages luidde als volgt:

„Wij moeten nu het oog weer openen voor de dingen des geestes en ernst gaan maken met de bestrijding van de geestelijke nood.”

Ziehier één van de bestaansredenen van het Humanistisch Verbond. Deze bestrijding is in Nederland een taak van christenen en humanisten *beiden*. Mogen de vertegenwoordigers van beide bevolkingsgroepen dit beseffen. Zonder verdoezeling der principiële verschillen eendrachtig in de bestrijding van de geestelijk nood!

LUISTERT NAAR DE RADIO-UITZENDINGEN OP DE ZONDAGMORGEN, HILVERSUM II, RUBRIEK GEESTELIJK LEVEN.

De Openbare School in de branding.

In het liberale orgaan „*Vrij*” schreef in November de Heer J. van Mourik over de vraag waarom men in liberale kringen deze school in de praktijk los laat. Zijn antwoord luidt: Men wenst een school, waarin opvoeding en onderwijs rusten op een positieve grondslag en de ouders enige invloed hebben. Tenslotte pleit hij voor een nationaal-christelijke levensbeschouwing als basis. Het standpunt van de humanisten onder de liberalen — een groot aantal! — zal dit moeilijk kunnen zijn.

In de Tweede Kamer pleitte Mevr. van de Muyzenberg (comm.) voor een ongewijzigde handhaving van art. 26 L.O.-wet, dat het godsdienstonderwijs op de openbare school regelt.

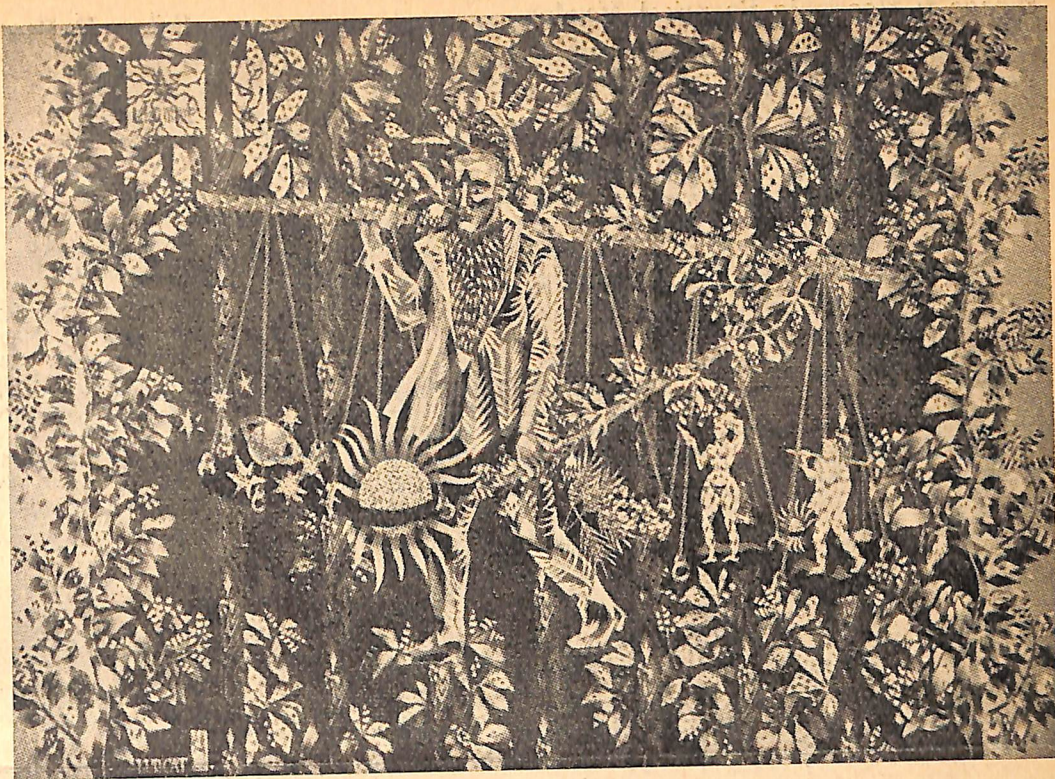
Het Kerstcongres van de Ned. Onderwijzers Vereniging stemde in grote meerderheid voor ongewijzigde handhaving van art. 26 L.O.-wet.

Mevrouw L. M. Coster—Wijsman, Groningen, is Hoofdbestuurslid geworden, ingevolge congresbesluit 28/29 Sept. 1946.

AFSCHEID VAN DE MENS

Nu de tentoonstelling der „Franse wandtapijten" ons land verlaten heeft, om haar zegetocht door de oude en nieuwe wereld voort te zetten, zal velen harer bezoekers de scheiding zwaar vallen. De moderne weefsels in 't bijzonder hebben een diepe indruk achtergelaten. Zij deden ons opnieuw beseffen, hoe de Franse mentaliteit overrijk in duizend facetten fonkelt en diepten en verrassingen te aanschouwen geeft, die ons bewonderend doen vragen: is deze oude cultuur met eeuwige jeugd behept? Niet slechts de decoratieve deugden van krachtig-suggestieve kleur en lijnbeheersing spraken hier tot ons — zij immers spruiten voort uit de ingeboren charme van dit artistieke volk —, doch ook de denker, de symbool-scheppende kunstenaar wist ons te pakken en blijvend te boeien. Ja, eigenlijk stegen Marc Saint-Saëns en Lurçat met hun tapijten boven de grens van sier- en nuts-kunst uit en kwamen in „Theseus en de Minotauros", in „Liberté" en „l'Homme" aan de vertolking van ons diepste wezen toe. Interessant is 't dat de twee eerstgenoemde weefsels met uitéénlopende middelen dezelfde begeerte naar vrijheid uitdrukken en wel in dezelfde bezettingstijd, („Liberté" is 1943 clandestien geweven!) die ons het begrip „vrijheid" zoo dierbaar maakte. „Theseus" beeldt de kamp tegen het monster in de figuur van den strijdenden held uit; Lurçat weeft de extatische woorden van Eluards gloeiend-kosmisch doorstraalde Verzen tusschen ornamenten als gesloten schrift-blok, en het laatste woord „liberté", dat apart op de rand van een grote schijf staat, is met rood, als ware 't bloed, afgezet. En dan Lurçat's „mens"!

Met zware stappen schrijdt de baardige man, een eenzame bosloper met zijn vracht van verleden en toekomst door 't donker. Zijn weg is afgebakend door stammen — als tralies! —, wier einden zich naar boven en beneden in 't lommer verliezen. Er is een schijnsel als van kaarsen in die stammen ontstoken, doch zij verlichten het donker niet. Geschouderd

J. Lurçat: De Mens

draagt de schrijdende een gesplitste stam. Voor hem hangen schalen neer met zon en sterren, achter hem hangen kleinere schalen met vruchten en anderen met een mensenpaar. En deze kleinere man, deze nakomeling, ook hij draagt schalen, draagt zijne zon en zijne sterren. Zo komen zij uit geheimzinnige diepten voort en schrijden nieuwe diepten tegemoet. Exotisch, zwoel windt natuur met rijk gebladerte een woekerende slinger om 't tapijt. Geheimenis fluistert en ritselt om den eenzamen man, en raadsel is hij zelf, die daar vastberaden stapt. Slechts de stille vogel der wijsheid is zijn gezelschap, genesteld op zijn hoofd.

In gedempte kleuren op de basis van een donkergroen heeft Lurçat zijn mensconceptie gewrocht, en zijn visie blijft ons bij: van 's mensen zware doch fiere gang door de tijd.

Dr. L. SCHAPER—WALLERSTEIN.

Ons congres.

In ver uiteen liggende plaatsen, dikwijls op eenzame posten, zijn wij nu bijna een jaar bezig het geestelijk leven in Nederland omhoog te brengen door verdieping en vormgeving van het humanisme. Een taak, die bezieling heeft gewekt en veel weerstand ondervindt. Die dus veel kracht heeft geëist en nog dagelijks eist van elk van ons.

Zonder elkaar kunnen wij daarbij niet. Op sommige tijdstippen het leven te bespeuren van het gehele Humanistisch Verbond, te voelen wat er leeft en stuwt, dat hebben we van tijd tot tijd nodig. Vandaar ons congres op 22 en 23 Maart a.s. te Utrecht. Dat is niet slechts een reglementaire aangelegenheid. Daar willen we elkaar ontmoeten, spreken, onze ervaringen uitwisselen, onze plannen. Ieder lid — en niet alleen de afgevaardigden — is daarom hartelijk welkom. Zeker, het reglement wordt ook zonder U wel uitgevoerd. Maar wij allen zijn het leven van het Verbond en dat moet op het congres aanwezig zijn.

HET TWEEDE CONGRES VAN HET
HUMANISTISCH VERBOND
WORDT TE UTRECHT GEHOUDEN
OP 22 EN 23 MAART.

KADERCURSUS is uitgesteld tot najaar 1947.

RADIO-UITZENDINGEN

Zondag	2 Febr.	9.15 uur,	Mr J. in 't Veld: De humanist in zijn woonplaats.
"	9 "	10.00 "	Dr J. C. Brandt Corstius: De humanist in zijn werkring.
"	16 "	9.15 "	H. Ploeg: De humanist in de maatschappij.
"	23 "	10.00 "	Mr H. B. J. Waslander: De humanist in zijn staat.

Dr D. Loenen: *In de Spiegel der Oudheid*
Uitgave Humanistisch Verbond

In drie verschillende opstellen: „Enkeling en Gemeenschap". Het Recht van de sterkste en „De Menselijke Waardigheid", laat Dr. Loenen ons iets zien van de ook voor ons zo belangrijke geestelijke waarden die uit het Oude Griekenland tot ons zijn gekomen. Niet enkel naar de Oudheid voert Dr. Loenen ons. Hij trekt een parallel tussen Oud Griekse idealen en de moderne humanistische levenshouding. Tevens wijst hij op de morele noodzaak ons op grond van onze overtuiging te organiseren, waar tot nu toe de humanisten zich afzijdig hielden. Deze kleine opstellen verdienen met aandacht gelezen en overdacht te worden.

M. v. G. L.

Dr. D. Loenen verzoekt ons mede te delen dat op pag. 1 van de brochure „In de Spiegel der Oudheid" de naam Eurotas veranderd moet worden in Alpheus.

Bijlage I: Voorlopig financieel Verslag.

BALANS PER 1 JANUARI 1947			
Kas	f 22.57	Crediteuren	f 1.735.01
Giro	" 637.40	Leningen	" 1.900.—
Debiteuren	" 1.998.50	Volksopvoeding	" 1.744.82
Voorraad: boeken, brochures	f 1.094.24		
schrijfmachines	f 300.—		
zegels	" 60.12		
	" 1.454.36		
Saldo Verlies	" 1.267.—		
	f 5.379.83		f 5.379.83

VERLIES- EN WINSTREKENING			
Krant		Contributie	
kosten	f 2.797.32		f 10.055.97
opbrengst	" 1.858.80	aan afd.	" 3.860.88
	f 938.52		f 6.195.09
Alg. Onkosten		Boeken en brochures	
	f 9.317.31	verkoop	f 2.787.59
zegels	" 60.12	voorraad	" 1.094.24
	" 9.257.19		
			f 3.881.83
		aansch.	" 3.102.74
			" 779.09
		Kasfonds	" 1.954.53
		Verlies	" 1.267.—*
	f 10.195.71		f 10.195.71

*) Voorgesteld wordt het verlies te dekken uit de inkomsten van extra-leden-winst 1947 of het anders over te brengen naar de begroting 1948. In het volgende nummer zal zo nodig een nota van wijziging worden opgenomen met de definitieve cijfers na afsluiting van het accountants-rapport.

4e Ronde.

Volksopvoeding.

A. W. L. te L. f 3.—; Dr. D. H. P. te 's-G. f 25.—; Dr. D. A. v. E. te L. f 300.—; L. de W. te 's-G. f 100.—; Prof. Mr. H. R. H. te A. f 50.—; B. J. M. te S. (mndl. bijdr.) f 10.—; J. A. R. te A. f 1.—; C. P. v. B. te 's-G. f 7.—; H. B. te A. f 50.—; Mevr. M. B.—v. H. te H. f 50.—; Gem. Wageningen V.O. lijsten 248, 253 en 254 f 140.—; Dr. A. J. B. te E. f 15.—; totaal f 751.—; totaal generaal f 2.082.52.

Renteloze leningen.

L. de W. te 's-G. f 250.—; Dr. G. S. te H. f 100.—; M. G. W. te D. f 100.—; totaal f 450.—.

Kasfonds.

Mej. J. P. v. d. S. te 's-G. f 1.—; A. B. te A. f 5.—; totaal f 6.—; totaal generaal f 328.04.

Postgiro 304960 t.n.v. F. v. d. Berkhof te Utrecht.

Helpt onze administratie, zendt ons nu reeds Uw aanmelding toe:

Aanmeldingsformulier.

Ondergetekende wenst deel te nemen aan het congres, dat op 22 en 23 Maart 1947 in het Gebouw voor K. en W. te Utrecht gehouden zal worden. Hij/Zij wenst in de nacht van 22 op 23 Maart wel/niet te overnachten bij geestverwanten en wenst wel/niet deel te nemen aan de gemeenschappelijke maaltijd op 23 Maart à f 2.50. Hij/zij is wel/geen afgevaardigde.

Naam:

Adres:

Plaats:

deelname: f

maaltijd: f

f

reisk. afgev. f

(invullen door
Centraal Bureau)

Handtekening:

Bijlage II: Begroting 1947 (ruim 3000 leden).

1. Contributie	f 20.000.—	4. Afdelingen	f 9.000.—
2. Krant	" 500.—	5. Administratie	" 10.000.—
3. Boeken en brochures	" 2.500.—	6. Krant	" 2.000.—
		7. Boeken en brochures	" 1.000.—
		8. Onvoorzien	" 1.000.—
	f 23.000.—		f 23.000.—

Toelichting.

De gang van zaken tot heden geeft aanleiding, om een sobere begroting op te stellen. Men moet rekenen met een gestage maar langzame doorwerking van onze ideeën. Daarom zijn slechts posten opgenomen, die vanzelfsprekend zijn, en tot een zodanige omvang, als, gezien de aard van ons werk, onvermijdelijk geacht moet worden. De noodzaak tot voortzetting van ledenwerving en financiële actie, die geheel ten goede dient te komen aan de geestelijk zorg en de aanstelling van een algemeen adjunct, wordt hierdoor bevestigd.

Post 1 en 4: De gemiddelde contributie bedraagt op het ogenblik circa f 6.—. Er is gerekend op 10 % algemene leden.

Post 5: Dit zijn in hoofdzaak salarissen en sociale lasten voor administrateur en typiste, portokosten, reiskosten en algemene onkosten, waaronder propagandakosten.

Post 2 en 6: Het aantal abonnementen van buitenstaanders neemt af. De kosten (porti, papier) nemen toe met het ledental. Advertenties zijn reeds in aanmerking genomen.

Post 3 en 7: Begroot is de uitgifte van vier brochures: Winst ca. f 1000.—, royalty op boeken f 500.—, voorraad f 1.000.—.

Post 4, 6, 7: Al deze posten hebben geheel of gedeeltelijk betrekking op de propaganda.

LECTUUR OVER HET HUMANISME

1. „Het Humanisme na deze oorlog” (oorspr. aangekondigd als „Het Humanisme in deze tijd”), een drietal radiolezingen van A. L. Constandse, Dr. J. P. van Praag, Dr. G. Stuiveling. f 0.25.
2. „Levend Humanisme”, radiolezingen van Dr. J. C. Brandt Corstius, Dr. J. P. van Praag, Dr. G. Stuiveling. f 0.25.
3. „Het Humanisme in de Maatschappij”, radiolezingen van Drs. H. Bongers, Prof. Mr. H. R. Hoetink, Mr. H. B. J. Waslander. f 0.25.
4. „Had Stoffel gelijk?”, Beginsel en doel van het Verbond, op populaire wijze uiteengezet, 8 pag., f 0.12. Bestel er meer dan één en zend het aan Uw vrienden!
5. „Humanisme en Socialisme” van Prof. Mr. H. R. Hoetink, Uitg. van Loghum Slaterus, 40 pag., f 1.—.
6. Prof. Mr. Dr. Leo Polak, een erflater van onze beschaving”, samengesteld door P. Spigt e.a., Uitg. G. W. Breughel, 72 pag., f 1.90, geb.
7. „Geloof en Ongeloof” van M. G. Warffemius, Uitg. Delftse Uitg. Mij., 172 pag., f 4.25, geb.
8. Rapport Openbaar Onderwijs en Bijbelkennis, f 0.15.
9. In de spiegel der Oudheid, radiolezingen van Dr. D. Loenen. f 0.25.
10. H. G. Cannegieter: Het Levensraadsel. f 1.—.

Bestellingen aan het Centraal Bureau Weerdsingel O.Z. 80, Utrecht. Postgiro 304960 t.n.v. Berkhof, Utrecht. Bestellingen boven f 2,50 franco. Beneden dit bedrag f 0,15 à f 0,10 extra voor portokosten over te maken.

Zo juist verscheen:

Dr. C. J. SCHURMAN

PERSPECTIEF DER ZIEL

Tweede, geheel omgewerkte druk, prijs f 3.90 gebonden

De moderne mens, benauwd en beklemd door de problemen van het leven om hem heen, voelt steeds weer zijn zieleleven in verdrukking komen. Dit geschrift van de bekende psychiater heeft reeds velen een weg tot innerlijke bevrijding gewezen. Het verschijnt thans in een intensief omgewerkte uitgave.

Verkrijgbaar in de boekhandel

VAN LOGHUM SLATERUS N.V. - ARNHEM